

PROJECT STRANDBROEDERS.

NOORDSVAARDER, HET STRAND EN DE KOFFIEBOONPLAAT.

RAPPORTAGE BROEDSEIZOEN 2018.

Jan Ellens 8 November 2018

INHOUD.

Inleiding.

Noordsvaarder.

- kaart gebied
- maatregelen
- start en einde vogelwachtersseizoen.
- vogelwachterspost
- bezoekers terrein
- bezoekers gesproken
- overtredingen
- broedvogels

Strand (tussen paal 1-26.800)

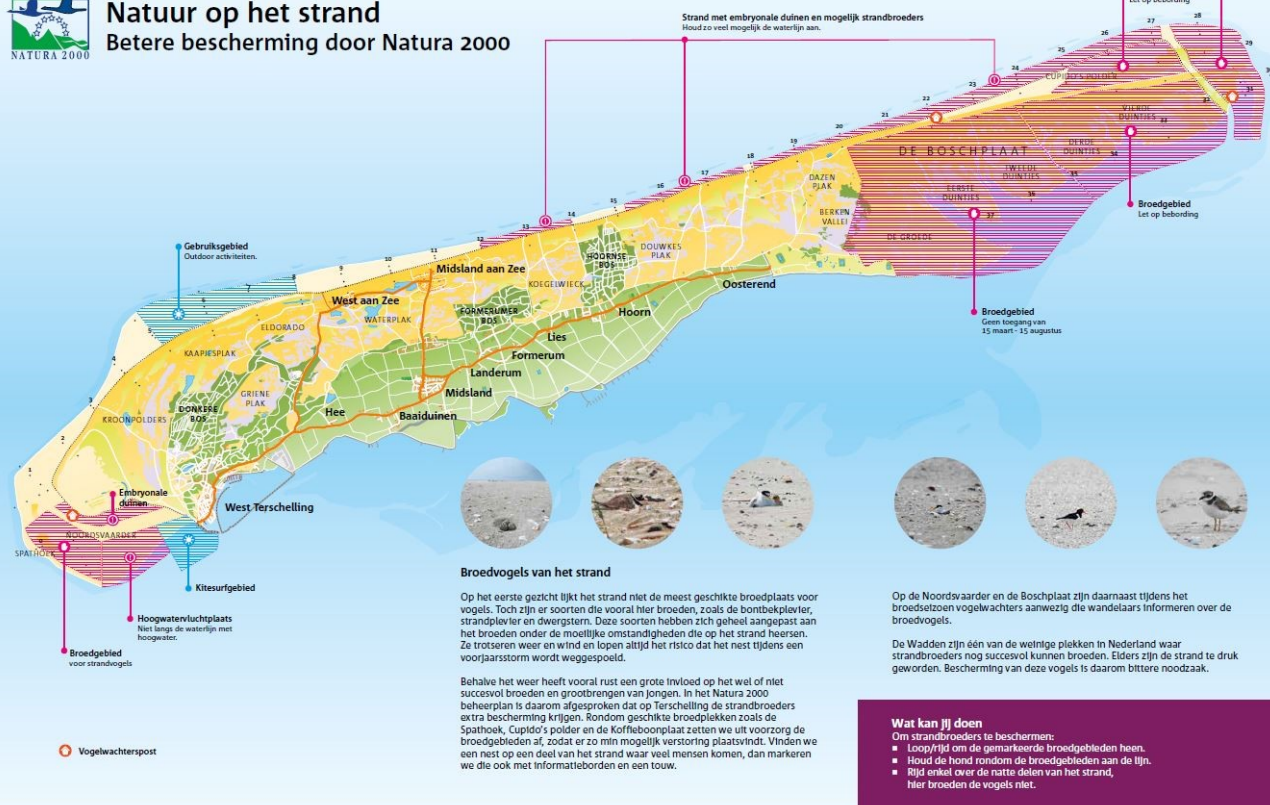
- broedvogels

Koffieboonplaat

- kaart gebied
- maatregelen
- start en einde vogelwachtersseizoen
- vogelwachterspost
- bezoekers terrein
- bezoekers gesproken
- overtredingen
- broedvogels

Natuur op het strand Betere bescherming door Natura 2000

Inleiding

Aanleiding.

Aanleiding voor dit projectplan is de achteruitgang van de strandbroeders, specifiek op Terschelling. De aantallen gaan landelijk steeds verder achteruit en middels dit plan in het kader van beheerplan N 2000 Terschelling wordt een aanzet gegeven deze teruggang te stoppen.

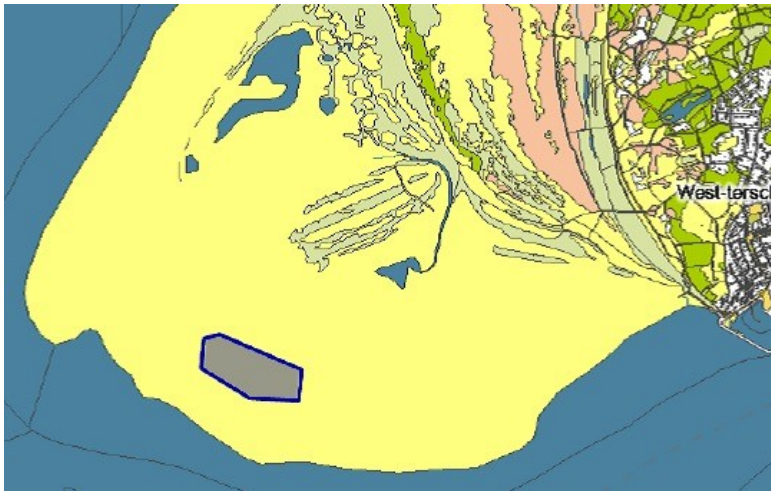
Doelstelling.

Doel is de bescherming van de strandbroeders op Terschelling, het gaat dan om de soorten: Bontbekplevier, Strandplevier en Dwergster.

Planning.

Start van het project is maart 2017, gedurende het broedseizoen lopend tot ongeveer augustus. Het projectplan heeft een looptijd van twee jaar (2017 en 2018) en loopt dus tot september 2018, echter de looptijd van het beheerplan N 2000 is zes jaar en er wordt wel een vooruitblik gegeven over de verdere periode.

Noordsvaarder.

Noordsvaarder met broedgebied in blauw omcirkeld.

Maatregelen.

Op 16 april 2018 werden de eerste infopaneeltjes geplaatst rondom het broedgebied. Drie grotere infopanelen werden op de kopse kanten en één aan de oostzijde van het broedgebied geplaatst. De vierde werd neergezet bij de ingang van het strand naar de Noordsvaarder. Er is een maand later een touw om het broedgebied heen geplaatst dit is rond 17 mei 2018 gedaan.

Broedgebied voor strandvogels

Gelieve niet verstoren

Op dit deel van het strand broeden strandbroeders zoals de dwergster, bontbekplevier en noordse stern. Hun onopvallende nest is vaak niet meer dan een kuiltje in het zand. Wij verzoeken u (en uw hond) deze broedgebieden niet te verstoren zodat de vogels in alle rust kunnen broeden en hun jongen groot kunnen brengen.

Voor meer informatie kunt u bellen met Staatsbosbeheer op Terschelling: 0562-442116

Bezoek ook ons weblog:
staatsbosbeheerterschelling.wordpress.com

Infopaneel

Start en einde vogelwachtersseizoen.

Op 18 April 2018 werd aangevangen met dagdiensten van 10.00 tot 16.00 uur en vanaf 1 Mei van 09.00 – 16.00 uur.

Op 26 Augustus was de laatste vogelwachtersdag.

Tijdens het Oerol festival is in tegenstelling tot vorig jaar de post wel bemand geweest.

Vogelwachterspost.

De vogelwachterspost op de Noordsvaarder met op de achtergrond het broedgebied van de sterns en plevieren.

Bezoekers terrein.

De Noordsvaarder wordt druk bezocht. Vooral het strand wat grenst aan het dorp West-Terschelling. Het broedgebied van de sterns en de plevieren ligt wat noordelijker. Het strand tussen het dorp en het broedgebied wordt gebruikt door grote groepen trekvogels.

Zichtwaarnemingen maakt duidelijk dat de hoogwatervluchtplaats regelmatig wordt verstoord door bezoekers met of zonder (loslopende) honden.

Totaal zijn er 3059 bezoekers geteld. Dit is een ondergrens aangezien de vogelwachters maar een deel van de dag in het gebied aanwezig waren maar ook omdat b.v. tijdens het geven van voorlichting bezoekers gemist worden.

Bezoekers gesproken.

Er is door de vogelwachters zowel bij de vogelwachterspost als in het terrein voorlichting gegeven over de Noordsvaarder, broedvogels, niet broedvogels en hoe belangrijk rust in het gebied is. Bezoekers waren zeer enthousiast. De manier waarop zij werden benaderd en de uitleg werd positief ontvangen. De vogelwachters hebben 1332 bezoekers gesproken ten opzichte van 2017 is dit een kleine 90 bezoekers meer.

Overtredingen.

Het betreden van het broedgebied van de sterns en de plevieren op de Noordsvaarder wordt vanuit wetgeving door middel van art. 2.5 (ex art 20 Natuurbeschermingswet) van de wet Natuurbescherming niet verboden of beperkt.

De vogelwachters hebben 25 overtredingen geconstateerd. Overtreders zijn benaderd en aangesproken. Er is uitleg gegeven over de consequenties van het verstoren van nesten van broedende vogels. Voor de meeste bezoekers is het onwetendheid en vinden het vervelend. Helaas is er een categorie overtreders die daar anders over denken en bewust het broedgebied betreden met of zonder (loslopende) hond. Ten opzichte van vorig jaar is het aantal overtredingen met 207 gedaald. De waarde van de keet bewijst zich hier binnen een jaar al mee.

De afstand tussen de vogelwachterspost en het broedgebied is groot. Ondanks dat er een elektrokar werd gebruikt voor vervoer tussen beide kon toch niet worden voorkomen dat bezoekers het broedgebied betraden. Ook op de momenten dat er bij de vogelwachterspost of in het terrein voorlichting werd gegeven kon dit niet worden voorkomen. De vogelwachterspost kan niet dicht bij het broedgebied geplaatst worden in verband met het getij. Met een hoog tij zou de post in het zeewater staan.

Broedvogels.

Hieronder een overzicht van de broedende sterns en plevieren.
Het overzicht is een combinatie van drie Waddeneilanden bij elkaar

Soort	Nesten			
	Vlieland	Terschelling	Ameland	Totaal ¹
Bontbekplevier	5	9	0	14
Strandplevier	7	2	3	12
Dwergstern	78	77	5	160
Visdief	100	0	0	100
Noordse stern	31	2	1	32
Lepelaar	0	0	0	0
Kluut	0	4	14	18
Stormmeeuw	0	0	14	14

Vanuit ecologisch oogpunt is deze vergelijking lastig te maken, omdat niet zeker is of de informatie van alle eilanden volledig is. Om een globaal beeld te schetsen is deze wel geplaatst, maar hier kunnen geen rechten, resultaten, successen of verwachtingen aan worden ontleend.

Op Terschelling en Vlieland is de telling volledig uitgevoerd van Ameland kunnen de cijfers wat vertekend zijn omdat Staatsbosbeheer hier niet volledig terreineigenaar van is.

Terschelling	2017	2018
Bontbekplevier	11/14	9
Strandplevier	2	2
Dwergstern	84/120	77
Visdief	0	0
Noordse stern	13	2
Lepelaar	0	0
Kluut	0	4
Stormmeeuw	0	0

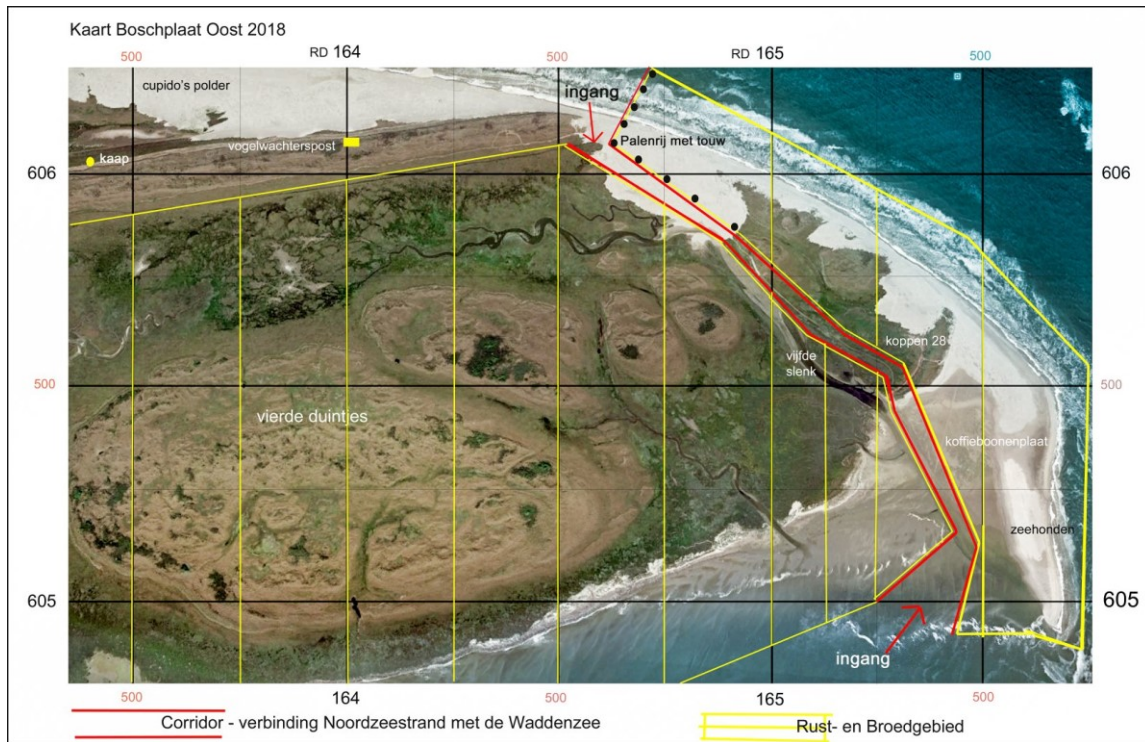
Hierboven een vergelijking tussen 2017/2018 op Terschelling. Door verschillende tellers kan er een verschil in interpretatie zijn van een broedgeval. Dat maakt het lastig om de jaren naast elkaar te vergelijken.

---

¹ Tellingen Vlieland Carl Zuhorn, tellingen Ameland Johan Krol

Koffieboonplaat/Cupido's polder

Kaart gebied.

Koffieboonplaat met corridor en grens afgesloten gebied.

Maatregelen.

De Koffieboonplaat ligt op de Boschplaat aan de zuid-oostzijde van het eiland.

De plaat is tussen 1 april en 1 november niet toegankelijk voor publiek. Door middel van bebording en infopaneeltjes is dit aangegeven op het strand, de kwelder en het Wad. Waar touw is gebruikt om de grens aan te geven. Voorgaande jaren is gebleken dat ondanks de bebording bezoekers toch het afgesloten gebied betraden. Wanneer bezoekers hierover werden aangesproken kregen de vogelwachters steeds weer de opmerking dat de bebording niet was opgemerkt. Om over een touw te stappen is toch wel even iets anders. (zie later in dit verslag 'overtredingen').

De Koffieboonplaat is een broedgebied voor sterns en plevieren en is één van de belangrijkste hoogwatervluchtplaatsen van het eiland. Daarnaast is het een rust- en zooggebied voor zeehonden. De dynamiek in dit gebied zorgt er voor dat het nogal aan veranderingen onderhevig is. De plaat wordt daardoor korter en vlakt enigszins af.

De plek van de vogelwachterspost kon daardoor dit jaar niet meer gebruikt worden. Dit jaar werd het geplaatst op de stuifdijk. Om meer rust in het gebied te creëren is het gebied vorig jaar anders ingedeeld. (zie kaart hierboven)

Dit is in overleg gebeurd met het ministerie van Economische Zaken.

De grens van het broedgebied begint bij het uiteinde van de Stuifdijk en loopt via de vijfde Slenk richting het Wad. Op het Wad loopt de grens door naar de zuidwest kant tot aan het vaarwater. Bezoekers konden de vogelwachterspost dit jaar de post via de corridor en het pad onder de stuifdijk bereiken. Op het strand ter hoogte van paal 26 en 27.600 zijn grote informatie panelen geplaatst met daarop informatie over de Cupido's Polder. Daarnaast zijn er kleinere infopaneeltjes geplaatst rondom het gebied.

Start en einde vogelwachtersseizoen.

De start van het vogelwachtersseizoen was op 31 maart 2018 en eindigde op 29 augustus 2018
De bezetting van de vogelwachterspost bestond uit vrijwilligers.

Vogelwachterspost.

De vogelwachterspost op de Boschplaat op de stuifdijk.

Bezoekers terrein.

Bezoekers komen van het eiland en van het Wad. Ze komen per voet, fiets, huifkar of van een drooggevalen schip.

Totaal zijn er 1593 bezoekers geteld.

Bezoekers gesproken.

De vogelwachters hebben zowel bij de vogelwachterspost als in het terrein voorlichting gegeven over de Boschplaat en de Koffieboonplaat. Voorlichting gegeven over soorten, broedvogels, niet broedvogels, hoogwatervluchtplaats functie. Over de toegankelijkheid van het gebied en waarom het is afgesloten. Bezoekers informeren hoe belangrijk rust is voor (broed)vogels.

De vogelwachters hebben 741 bezoekers gesproken.

Bezoekers krijgen informatie bij de vogelwachterspost.

Overtredingen.

Het is een art. 2.5 (ex art 20 Natuurbeschermingswet) gebied van de wet Natuurbescherming. Het betreden van het broedgebied en de HVP is niet toegestaan. De vogelwachters op de Boschplaat verblijven daar 24 u/p dag en zeven dagen lang. De vogelwachterspost staat tegen het broedgebied aan en dat heeft een voordeel ten opzichte van de opstelling van de vogelwachterspost op de Noordsvaarder. Men kan direct ingrijpen wanneer het nodig is en verstoring voorkomen. De vogelwachters hebben 89 overtredingen geconstateerd en dat aantal is laag. Het merendeel van de overtredingen vonden plaats in het gebied vlak voorbij het afgezette gebied. Het broedgebied werd niet verstoord. Het afzetten van het gebied met touw werkt uitstekend!

Broedvogels.

Er hebben zich 20 broedparen Dwergstern gevestigd op de zuidkant van de Koffieboonplaat. Helaas werden alle nesten weggespoeld tijdens een springtij op 15 juni. Na de springtij zijn de sterns en plevieren opnieuw begonnen. Onderstaande getallen met betrekking tot de sterns is een ondergrens. Zichtwaarneming (Jan E) met de telescoop gaf aan dat er op de grond van de Koffieboonplaat een 70 sterns zaten te broeden. Het gaat hier om Dwergsterns, Noordse Sterns en de Visdief. Er is niet geïnventariseerd in het broedgebied, dit zou teveel verstoring met zich mee gebracht hebben.